

BOLALARDA KARIYES O'SISH DINAMIKASINI O'RGANISH.

Normatov M.A

Ortopedik stomatologiya va ortodontiya kafedrasi assistenti

Andijon davlat tibbiyot instituti

Andijon shahri

Tadqiqotning dolzarbliji. Voyaga yetgan bemorlarning molarlari va premolyar tishlarining yon yuzalarida lokalizatsiya qilingan karioz kasalliklarni samarali davolash zamonaviy amaliy stomatologyaning dolzarb muammosidir. Ushbu muammoning eng muhim jihatni dentoalveolyar tizimning anatomik va funksional birligi sifatida interdental bo'shlinqning anatomik shakli va funksional qiymatini tiklashdir. Shu bilan birga, chaynash tishlarining kontakt yuzalarining yashirin karioz kovaklarini tashxislash uchun ko'plab usullar ishlab chiqilganiga qaramay, ularning ma'lumotlar mazmuni va mavjudligi ushbu muammoni hal qilingan deb hisoblashimizga imkon bermaydi.

Ushbu tadqiqotning maqsadi: endogen biologik faol moddalarni o'z ichiga olgan holda, bolalarda stomatologik kasalliklarning kompleks profilaktikasi samaradorligini oshirish.

Materiallarni o'rganish usullari. Qo'yilgan vazifalarni amalga oshirish uchun tekshiruvidan o'tgan 10 yoshli 60 nafar bolalarning tibbiy hujjatlari o'rganildi. Bundan tashqari asaka tumanidagi maktab o'quvchilari o'rtaida o'tkazilayotgan an'anaviy stomatologik profilaktika tadbirlarining samaradorligini baholash.

Natijalar va muhokamalar. Buning uchun biz 2008 yilda tug'ilgan 10 yoshli bolalarda tish kariesining intensivligini o'rgandik.

O'g'il bolalar va qizlardagi kariyesning o'sish dinamikasi yilda sezilarli farq bo'lsa ham, statistik jihatdan farq qilmadi: mos ravishda $0,4 \pm 0,1$ va $0,6 \pm 0,1$ ($t=1,7$ $p>0,06$). 2008 yilda tug'ilgan 10 yoshli bolalarda KPU indeksi bo'yicha kariyesning intensivligi $2,8 \pm 0,4$ ni tashkil etdi.

Tibbiy ma'lumotlarning retrospektiv tahlili va 2008 yilda tug'ilgan 10 yoshli bolalarning so'rovi asosida an'anaviy profilaktika choralarini bilan tish kariyesining o'sishi yiliga o'rtacha 0,8 dan kamaymasligi aniqlandi. , ya'ni har ikkinchi bolada har yili kariyesdan ta'sirlangan bitta tish bor.

Xulosa: Oziq-ovqat bilan sinbiotik olgan bolalarda

Bifidobacterium bifidum o'z ichiga olgan stomatologik profilaktika choralarini fonida og'iz bo'shlig'ining shilliq qavatining immuniteti ko'rsatkichlari oshadi, gigiena ko'rsatkichlari pasayadi, periodontal to'qimalarda yallig'lanish belgilari kamayadi, o'tkir respiratorli kasalliklarning chastotasi kamayishi bilan bolalarning umumiy salomatligi darajasi ortadi. Yil davomida infektsiyalar 1,7 martaga ko'paydi.

Foydalanimanadabiyotlar.

1. Atakhonov Azizbek Abdisalamovich. (2023). OBSERVATION OF INDICATORS OF PROSTHETIC STOMATITIS IN PATIENTS USING PROSTHESES MADE OF ETHACRYL AND FTOROX. International Multidisciplinary Journal for Research & Development, 10(11).
2. Atakanov Azizbek Abdisalomovich. (2023). AESTHETIC REQUIREMENTS IN CHOOSING ARTIFICIAL TEETH. Ethiopian International Journal of Multidisciplinary Research, 10(11), 98–100.
3. А.А. Атаконов. (2023). Frequency of Occurrence and Clinical Manifestations of Stomatitis in Patients After Acrylic Prosthetics. Eurasian Medical Research Periodical, 2023/04/05, Том 19, Номер 14 Страницы 1-3.
4. Ataxanov Azizbek Abdusalomovich.(2022). BOLALARDA OG'IZ BO'ZISH SHILLIQ QATLAMI KASALLIKLARI TUZILISHINI YOSH BO'YICHA XUSUSIYATLARI. Евразийский журнал медицинских и естественных наук. Том 2 Номер 3 Страницы 77-80 .
5. Atakhonov Azizbek Abdisalamovich.(2024). International Multidisciplinary Journal for Research & Development. Том 11. Номер 04 Страницы 260-262.
6. Azizbek Ataxanov. (2023) . ANDIJON VILOYATIDA YASHOVCHI BOLALARDA GINGIVITNING TARQALISHINI O'RGANISH. Евразийский журнал медицинских и естественных наук. Том 3 Номер 4 Страницы 88-91.